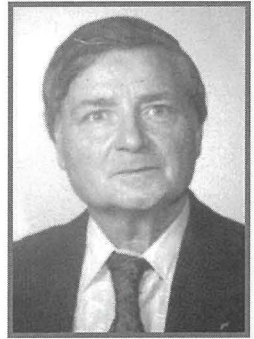

Patri Ġużepp Spiteri Fremond OSA

Mużiċista u Kompożitur
– 200 Sena mit-Twelid Tiegħu

minn Joseph Giorgio

Il-Patri Agostinjan Ġużepp Fremond, twieled f'Hal Qormi fit-22 ta' Ottubru 1804, għalhekk din is-sena jahbat il-200 sena mit-twelid tiegħu, u naghmlu tajjeb jekk infakkruh. Twieled minn Ġorg Spiteri u Desiderja Fremond. Dak iż-żmien ma kienx għad hemm skola Hal Qormi, u meta beda jikber, studja ma' xi qassis mir-rah.

Izda ġara, li Ġużeppi hass ġibda speċjali għall-mużika, u missieru, malli ntebaħ b'dan, ta' raġel intelligenti li kien, bagħtu jistudja taħt is-Surmast Dun Ġużepp Burlò, minn Bormla. Ġara wkoll, illi Ġużeppi Fremond, thajjar jidhol Patri Agostinjan, meta kellu 18-il sena. Sena wara fl-1883, intrabat bil-voti tar-regola monastika ta' Santu Wistin. Waqt li kompli jistudja l-mużika, huwa qaddes fil-25 ta' Novembru, 1827. Mill-kunvent ta' l-Agostinjani tar-Rabat ta' Malta, sab ruħu fil-kunvent ta' l-Agostinjani tal-Belt, x'aktarx biex ikun jista' jlahhaq ma' l-istudju mużikali tiegħu.

Fil-fatt huwa siefer u mar l-Italja, f'Ġenova, u mill-ewwel hatruh organista fil-knisja ta' l-Agostinjani hemmhekk. Minn Ġenova, mar Ruma, fejn għall-knisja ta' Santu Wistin kiteb quddiesa għall-orkestra shiha. Din il-quddiesa kienet miżmuma fil-biblijoteka ta' l-imsemmi kunvent.

Wara żar bliet oħra, Londra u Pariġi, fejn iltaqa' ma' mużiċisti ta' kull ġens. Dawn żgur li f'it jew wisq influwenzaw lill-kompożitur Malti, izda sfortunatament ma nafux fiż-żgur ma' min iltaqa'.

Patri Ġużepp żar l-Art Imqaddsa. Żar ukoll Lixandra, fejn kien hemm hafna Maltin li talbuh jikteb xi mużika għall-knisja ta' hemmhekk, u hu kiteb u esegwa *Miserere* għall-orkestra shiha. Fil-Palestina d-dehriet tal-postijiet qaddisa żgur li qajmu fih il-fantasia mużikali tiegħu, li kellha ssib l-espressjoni tagħha fil-mijiet ta' salmi, innijiet u antifoni li kiteb.

Patri Ġużepp Spiteri Fremond, reġa' lura lejn il-kunvent ta' l-Agostinjani tal-Belt fl-1842, biex jissokta bil-missjoni tiegħu ta' surmast, direttur u kompożitur, hidma li haditlu l-aħhar 30 sena ta' hajtu. Il-Patri Agostinjan ried juri kif għandha tkun il-mużika sagra. Kien huwa stess li waqqaf klassi tal-mużika u kant fil-kulleġġ ta' Santu Wistin stess, li l-Agostinjani kellhom dak iż-żmien. Kien hu wkoll li dahhal fil-quddiesa u vespri, kantanti, u ilhna helwin. Il-mużiċista Agostinjan kien ukoll imfittex hafna għal-lezzjonijiet privati, u għalhekk għen mhux f'it fl-iżvilupp tal-kultura mużikali f'Malta.

Mijiet u mijiet ta' studenti kisbu minn għandu l-formazzjoni

mużikali. Hafna minnhom żammew dan l-għerf għalihom, oħrajn għaddew dan it-tagħlim lil haddiehor, billi saru huma wkoll surmastrijiet bħal ngħidu ahna Mro. Francesco Mallia Cassar, Mro. Antonio Nani, u Mro. Emmanuel Bartoli. Billi kien fil-kunvent ta' Santu Wistin tal-Belt, kif għedna, Patri Spiteri Fremond, ried isebbah il-knisja ta' Santu Wistin b'dawk iż-żewġ kwadri laterali kbar li jsebbhu l-kor, xogħol il-pittur Ruman Domenico Bruschi, billi huwa hallas minn butu bil-flus tas-servizzi u tal-lezzjonijiet. Hawnekk ukoll tidher il-ġenerożità ta' dan il-kompożitur.

Baqa' jikteb u jhabrek sakemm hallewh saħtu u ghajnejh. Qalbu f'jdejh u jhenn għal ghajru, issibu dejjem minn ta' quddiem biex jghin lil shabu mużiċisti, u kien jahseb ukoll fihom f'mewthom, billi kien jistieden lill-istrumentalisti u lill-kantanti biex ihejju l-aħhar tislma b'xejn lil shabhom.

L-istess wirja ta' għożza tawh il-mużiċisti, kantanti u surmastrijiet f'jum mewtu li ġrat nhar is-Sibt 12 ta' Jannar 1878, u l-ghada, billi daqqewlu u kantawlu u dderigew is-servizz funebri bla hlas li kien sarlu fil-knisja ta' San Mark ta' l-Agostinjani tar-Rabat Malta, fejn kien ġie midfun ukoll fil-kappella ddedikata lil San Anton Abbati.

